

Mediakasvatustuokio 2.- luokka: netiketti – KESTO 60 MIN

- Oppilaat istumaan rinkiin lastenosastolle, keskelle vapaata tilaa. Kerrotaan mitä tapahtuu.
- Lämmittelytehtävä - kysymyksiä ja vastauksia:
  - o Katsotko netistä videoita? Jos kyllä, mene kyykkyy. (Lisäkysymyksiä: Kenen kanssa? Millaisia?)
  - o Käytätkö nettiä joka viikko? Jos kyllä, nosta kädet ylös. (Lisäkysymys: Jos käytät joka päivä, nouse varpailleen.)
  - o Pelaatko nettipelejä kavereiden kanssa? Jos kyllä, seiso yhdellä jalalla.
  - o Pelaatko nettipelejä vanhempien tai muiden tuttujen aikuisten kanssa? Jos kyllä, kurota sormilla varpaita. (Jatkokysymyksiä: Mikä on lempipelisi? Osaavatko vanhemmat pelata hyvin?)
  - o Kuunteletko musiikkia netistä? Jos kyllä, pyörähdä ympäri. (Jatkokysymyksiä: Mikä on lempikappaleesi / suosikkilaulajasi?)
  - o Oletko nähnyt netissä jotain pelottavaa tai ikävää? Jos kyllä, laita kädet puuskaan. (Jatkokysymyksiä: Oletko kertonut vanhemmille tai muille tutuille aikuisille? Miksi pitäisi kertoa? Oletko nähnyt painajaisia?)
    - Kysymyksiä ja jatkokysymyksiä kannattaa muokata ryhmän ja tilanteen mukaan. Usein oppilaat innostuvat kovasti keskustelemaan näistä aiheista. Etukäteen on myös hyvä miettiä, miten kommentoi siihen, ettei ikärajoja aina noudateta esimerkiksi kotioloissa tai kaverin luona.
- Katsotaan ikärajamerkinnot ja symbolit ja jutellaan niistä. Materiaalia voi tulostaa sivustolta **Ikärajat.fi**.
  - o Miksi ikärajamerkinnot tarvitaan ja miksi niitä pitää noudattaa? Voiko niistä joustaa?
  - o Miten toimitaan netissä turvallisesti? Millaisiin vaaranpaikkoihin eli ”mediamörköihin” voi törmätä (mainokset, epäilyttävät sivustot, pelottavat videot, maksulliset sovellukset, tietojen kalastelu).
- Luetaan katkelma kirjasta **Risto Räppääjä ja villi kone** (esim. s. 30–32). Keskustellaan tarinan herättämistä ajatuksista. Millainen olo tulee, jos pelaa tai katsoo televisiota liikaa? Miksi niin vaikea lopettaa? Mietitään yhteisten sääntöjen tarvetta.
- **Piirtäminen: jaetaan paperi puoliksi.** Toiselle puolelle piirretään ilme, joka kuvastaa olotilaa, kun on pelannut liikaa tai katsonut liian pitkään televisiota. Toiselle puolelle piirretään puolestaan ilme, joka kuvastaa mukavaa pelihetkeä tai yhteistä elokuvailtaa. Virikkeeksi näytetään erilaisia hymiöitä ja kehoitetaan myös käyttämään värejä oikean tunnetilan ilmaisemiseksi. Katsotaan yhdessä oppilaiden piirroksia.

- Luetaan kirja **Willis: Pukkien pikku pila** ja keskustellaan kirjan herättämistä ajatuksista, erityisesti nettikiusaamisesta. Oppilaat voivat kirjaa lukiessa kirjoittaa ylös sanoja, jotka tuntuvat tärkeiltä tai jäävät mieleen. Se auttaa keskittymistä ja myös niiden pohjalta voi herätellä keskustelua.
- Lopuksi kerrataan netiketti (esim. **Mäkilä: Nettitaidot s. 43**).

Vinkkirjoja

Lappalainen, Elina: Nyt pelittää – miten pelejä tehdään?

Liukas, Linda: Hello Ruby – löytöretkellä internetissä

Mäkilä, Elli: Nettitaidot

Jüngling, Christine: Vähän aikaa vielä!

Kivelä, Malin: Pixonin pojat ja TV:n kotoisa kajo

Mediamaassa – tarinoita lapsista ja mediasta

Nopola, Sinikka: Risto Räppääjä ja villi kone

Willis, Jeanne: Pukkien pikku pila

